

İçindekiler

Önsöz ve Teşekkür.....	VII
İçindekiler.....	XI
Kısaltmalar Cetveli.....	XV
Giriş.....	1

I. Bölüm

Sürdürülebilir Çevre ve Enerji

A. Sürdürülebilir Çevre Kavramı	9
1. Uluslararası Hukuk Boyutu	13
a. 1972 Stockholm Konferansı	14
b. 1987 Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu (Brundtland - Ortak Geleceğimiz Raporu)	15
c. 1992 Rio Zirvesi – (Agenda 21)	17
d. 1998 Aarhus Çevresel Konularda Bilgiye Erişim, Karar Vermede Halkın Katılımı ve Yargıya Başvuru Sözleşmesi.....	21
e. 2000 Birleşmiş Milletler Binyıl (Milenyum) Zirvesi – Binyıl Hedefleri	25
f. 2002 Johannesburg Zirvesi	26
g. 2012 Rio +20 Konferansı.....	27
h. 2015 Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı – Agenda 2030	29
2. Ulusal Hukuk Boyutu	30
a. Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler Kapsamında Devletin Ödevleri	31

i. 1982 Anayasası 17'nci Madde - Kişinin Dokunulmazlığı, Maddî ve Manevî Varlığı.....	32
ii. 1982 Anayasası 56'ncı Madde - Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması.....	33
iii. 1982 Anayasası 44, 57 ve 169'uncu Maddeler.....	36
b. Sürdürülebilir Çevre İçin Devletin Yükümlülüklerinin Sınırı	37
B. Enerji ve Sürdürülebilir Çevre İlişkisi.....	39
1. Fosil Yakıtlar ve Sürdürülebilir Çevre	41
2. Nükleer Enerji ve Sürdürülebilir Çevre	43
3. Yenilenebilir Enerji ve Sürdürülebilir Çevre	45

II. Bölüm

Enerjinin Vergilendirilmesi

A. Türk Vergi Sisteminde Genel Olarak Enerji Kaynaklı Vergilendirme.....	51
B. Enerjinin Üretilmesi Aşamasında Vergilendirme ve Vergi Teşvikleri.....	55
1. Fosil Yakıtlardan Elde Edilen Enerji Kaynakları ve Nükleer Enerji	55
a. Petrol	56
b. Kömür	62
c. Doğal Gaz.....	66
d. Nükleer Enerji.....	68
2. Yenilenebilir Enerji Kaynakları.....	71
a. Güneş Enerjisi	76
b. Rüzgâr Enerjisi.....	77
c. Jeotermal Enerji.....	79
d. Biyokütle Enerjisi	81
e. Hidrolik Enerji.....	82

C. Enerjinin Tüketilmesi Aşamasında Vergilendirme	84
1. Petrol Tüketimi.....	85
2. Kömür Tüketimi.....	89
3. Doğal Gaz Tüketimi.....	91
4. Elektrik Tüketimi.....	93

III. Bölüm

Türkiye İçin Sürdürülebilir Çevre Hedefinde Enerjinin Vergilendirilmesine Yönelik Sistem Önerisi

A. Sürdürülebilir Çevre Hedefinde Vergilendirmenin Temel İlkeleri... 99	
1. Çevrenin Korunması Amacı.....	101
2. Sürdürülebilir Kalkınma Amacı.....	104
B. Sürdürülebilir Çevre Hedefinde Enerjinin Vergilendirilmesi İçin Öneriler	106
1. Enerjinin Üretimi Aşamasında Vergileme Önerileri.....	107
2. Enerjinin Tüketilmesi Aşamasında Vergileme Önerileri.....	110
3. Enerji Vergileri Kanunu Önerisi.....	112
Sonuç.....	117
Kaynakça.....	121